

Likvidacija a.-u. monarhije. Bivši austrijski ministar financija dr. Redlich je sklopio zajam u iznosu od 2 milijarde kruna u svrhu likvidacije austrijske države te je predložio, da i narodna vlada u Ljubljani uzme i za svoj zajam jamstvo kao i za ratne zajmove. Narodna vlada je izjavila, da jamči samo za one iznose, koji se zaista troše za jugoslavensku državu.

Okupacija Reichemberga i Trencsina. „Narodni Listy“ javljaju, da su češke čete zaposle Reichenberg. Po vestima, što su stigle u Prag, ušle su češke čete — 600 momaka na broju — u Trencsin. Češko-slovačko pučanstvo ih je oduševljeno primilo. Cesi su smesta preuzeli sve urede.

Coho-Stovaci, Jugoslaveni i Nemci. Vlada nemačke republike je predložila vladama češko-slovačkoj i jugoslavenskoj, neka se odluka u svim visećim pitanjima između pojedinih država predade jednom arbitrarnom sudu.

Spoj balkanskog istoka s državama antantnim. Rimski finansijer Blank najavljuje u jednom članku revije „Renaissance“ veliku željezničku prugu Bordeaux — Lyon — Milan — Trst — Beograd — Bukarešt, iskorišćenje dunavskog puta i u glavnom sve projekte za što zgodniji trgovački odnošaj s istočnim Balkanom i antantnim državama.

Teški uveti Nemačkoj. „Berliner Tagblatt“ javlja iz Haaga: Parlamentarni suradnik liberalnoga časopisa „Daily Newsa“ izveštuje, da će saveznici staviti nove zahteve u ime ratne odštete: Tečajem više godina ima Nemačka plaćati odštetu u zlatu i to za sve štete, što ih je prouzročila u Belgiji i Francuskoj. Ova je šteta procenjena na 2 i pol milijarda funti sterlinga. 2. Njemački radnici moraju podići sve uništene kuće u gradovima ovih zemalja, a potrebni se materijal ima dopremiti iz Nemačke. 3. Nemačka ima plaćati odštetu za uništeni brodski prostor. U ovu će se svrhu sklopiti među saveznicima i središnjim vlastima utanačenje, u kojem će se izrekom istaknuti, da svi nemački parobrodi plove mesto uništenih, ili da će saveznicima pripadati novi brodovi, koji će se sagraditi na nemačkim škeverovima. 4. Osim naknadne štete za Belgiju i Francusku ima Nemačka naknaditi također ostale gubitke. 5. Saveznicima se ima izručiti sve zlato, koje se nalazi u Nemačkoj. 6. Za iskorišćenje nemačkih ugljenokopa plaćat će se pristojba, koja će ostati u kreposti više godina. Pored toga će se proizvodnja nemačkoga ugljena staviti pod kontrolu saveznika. Isto tako ima Nemačka platiti odštetu za opustošenja u Italiji Srbiji, i Rumunjskoj.

Cehoslovačke legije u Pragu. Danas je stigao u Prag prvi odeo cehoslovačke legije, koja se borila na talijanskoj fronti. Prvi transport je brojio 1000 momaka.

Češki vojni atašej u Ljubljani. Češko-slovačka republika uredila je u Ljubljani vojno zastupstvo, te imenovala Julija Husu, časnika cehoslovačke vojske, vojnim atašejom u Ljubljani.

Aeroplan Ljubljana — Prag. U nedelju dne 8. dec. usledit će iz Ljubljane prvi aeroplan sa listovnom poštom, te će tako biti uvedena redovita poštanska služba.

Masaryk u Zürichu. Predsednik je češko-slovačke republike T. G. Masaryk stigao jučer ovamo, odakle nastavlja put u Prag.

Englezi i Amerikanci u Nemačkoj. Jedan izveštaj maršala Haiga kaže: 7. o. m. ušle su naše čete u Köln.

Demisija praškog nadbiskupa. U najkraće vreme očekuje se demisija kneza nadbiskupa grofa Huyna, a njegovim naslednikom imao bi postati sadašnji ministar železnica Zahradnik.

Bečka štampa za Nemce u Češkoj. Bečka „Reichspost“ kaže, da sentimentalnost ne pomaže u pitanju nemačke Ceske, te se pita, da li je nemačka Austrija apsolutno nesposobna, da se brani. Na koncu radi se o tri milijona Nemaca. Ne bude li mlada država mogla to zaprečiti, bit će kao da potpiše svoju smrtnu osudu. Vojnici bečke garnizone morali bi biti poslani protiv navala suseda. Vest o češkim okupacijama fiskaju se velikim slovima kao ratni izveštaji.

Svečana izjava Elzasa i Lotaringije za sednjenje s Francuskom. Zastupnici naroda Elzasa i Lotaringije, izabrani po sveopćem pravu glasa, pozdravljaju s veseljem iza duge, gorke rastave, povratak Elzasa i Lotaringije Francuskoj. Narodna skupština izjavljuje svečano, da verna čvrstoj volji naroda Elzasa i Lotaringije, drži za uvek neoborivim pravom istih, da ostanu članovima obitelji francuske. Narodna je skupština jednoglasno prihvatila predlog, da se taj zaključak javno u svim općinama Elzasa i Lotaringije pribije. Skupština je zaključena uz klicanje: „Živela Francuska“, „Živela francuska republika“ te pevajući marseljezu.

Sudbina nemačkih kolonija. Ministar za kolonije Long je rekao u jednom govoru, što ga je izrekao u Westminsteru, da su se urođenici nemačkih kolonija izrazili, da žele biti pod britanskim suverenstvom, te da će engleski delegati na mirovnoj konferenci sve učiniti, da ovu želju ostvare.

Beč bez ugljena. Usled pomanjkanja ugljena naredjuje jedna ministarska naredba zatvorenje svih kazališta, kinematografa i zabavišta. Morat će se zatvoriti i restoracije i kavane. U domaćim ekonomijama ne će se smeti potrošiti više od jednog kubičnog metra plina. Svi dućani moraju biti zatvoreni već u 4 sata.

Koliko je Nemačka izgubila letala. Od 1. januara 1918. do dana zaključka primirja izgubila je Nemačka 3000 letala u zračnom boju s britanskim avijatičarima, a 1174 bilo ih prisiljeno da se spuste, jer oštećena. U istoj su perijodi Englezi izgubili 1318 aeroplana.

Rim mora postati glavni grad svetokog saveza. Američanin dr. Crane Frank želi u jednom članku u „Globe“, da Rim, majka prava, postane glavni grad saveza naroda.

Dobi ovojnji doprinosi.

Za ranjenu srpsku braću. Preko društva jugoslavenskih žena, položeni su sledeći doprinosi: Po K 100.—: Franjo Golub; po K 60.—: Božo i Gasper; po K 50.—: Ivan Poč; po K 40.—: Izobraževalno društvo; po K 25.—: Rudolf Stipčić, Dimitar Stipčić; po K 20.—: Milan Grubišić, Simona Runko, Franjo Runko, Josip Zuccon, Ivan Baltz, Ana Alunić, Josip Vlahović; po K 15.—: Ivan Butorac; po K 10.—: Vinka Jurić, Franjo Vodopija, Tome Jurković, Jakov Licul, Petar Corak, Petar Celzić, Vjekoslav Tomašić, Venceslav Runko, Stanislav Runko, Petar Paun, Tomislav Rosandis, Jakov Sosić, Foska Mikulja, Ivan Karač, Eugen Egervari, Martin Jamšek; po K 6.—: Nikola Gušić, Ivan Skabić, Antun Gortan; po K 5.—: Bogoljub Bresić, Roža Smolira, Komedant Basilion, Anton Bohinc, Liberat Sloković, Ivan Licul, Milan Stričak, Dragutin Brutalić, Ignac Dečnik; po K 4.—: Filipić Gaspara, Simon Benković, Toma Gašpare-

vić, Roža Smolica, Josip Trapan, Marija Ivikovski, Ivan Pavlović; po K 3.—: Antun Lupetina, Franjo Vedč, Mate Nefat, Janko Kopač, Ivan Brusić; po K 2.—: Mate Matak, Marija Lusković, Dinko Tomčić, Jure Bilić, Miho Ciceran; po K 1.—: Blaž Pežar, Stefanija Sisac, Marija Hervat, Bertulo Jelovčić, Antun Kentusić, Marija Kuraneč; po 25 lira: Fabijan Simcon; po 5 lira: Ivan Grubišić, Foška Mikulja, Ivan Blagomić; po 3 lire: Anđjela Blagomić, Marko Milotić; po 1 liru: Ivan Blagomić, Herik Blagomić. Ukupno K 754.— i 48.—; zadnji iskaz K 1074.—; sveukupno K 1828.— i 48 lira.

Milodari za hrvatsku srednju školu u Banju. Kupila dražestna djevojčica Ljubica Jurina u Hrvatskoj Čitaonici u Banjolama K 211.50. Dražestne: po K 10.—: Crnobori Juraj, Ante Božac; po K 7.—: Ivo Sebelja; po K 6.—: Pravedoslav Mišković, Ante Sebelja; po K 5.—: Martin Iveša, Anton Crnobori, Luka Rosanda, Anton Iveša, Nikola Rosanda, Anton Iveša, Benjamin Mišković, Josip Mikovilović; po K 4.—: Ivo Mikovilović, Ivo Crnobori, Ivan Ičica, Jakov Jurina, Dragutin Jurina, Marija Iveša, Marica Sebelja, Luka Sebelja; po K 3.—: Ojuro Čučić, Josip Rosanda, Mijo Crnobori, Josip Crnobori, Vazmoslav Božac, Ambrož Mišković, Marica Sebelja, Josip Jurina; po K 2.50: Ivan Učeta, Ivan Dremate, Ivan Premate; po K 2.—: Anton Varečko, Antun Sanča, Anton Premate, Pravedoslav Mikovilović, Ante Mikovilović, Božo Mikovilović, Katica Mikovilović, Katica Iveša, Marica Mikovilović, Vazmoslava Jurina, Ante Rosanda, Ante Rosanda, Ivo Rosanda, Blaž Rosanda, Ante Božar, Blaž Kožara, Milan Mišković, Josip Crnobori, Ante Crnobori, Ivan Kapuratin, Mate Jurina, Anton Jurina, Mate Jurina, Anton Rosanda, Mijo Jurina; po K 1.—: Živko Mišković, Marija Mišković, Luca Mišković, Ante Mišković, Marija Mišković, Cvetko Mišković, Ante Crnobori, Petar Crnobori, Ante Crnobori, Mate Crnobori, Milan Crnobori, Ivan Crnobori, Ljubica Jurina, Milka Jurina, Ivan Rosanda, Ivan Rosanda, Lovro Sebelja, Petar Iveša, Veronika Kožara.

Mali oglasnik

Traži se sluškinja. Nastup odmah. Uplatiti se Via Stancovich br. 15, I. kat desno. 144

Iznajmljuje se soba sa dva kreveta. — Via Muzale broj 59. 149

Kao pazikuće preporučaju se dve poltene obitelji bez dece. Uplatiti se kod uprave lista. 150

Prodaje se pokuštvo sobe i kuhinje, životni stroj i razne stvari. Via Dante 19, I. kat desno. 153

Prodaje se pokuštvo za spavaću sobu i kuhinju, glasovir i razne druge domaće potrebe. Via Antonia broj 19, I. kat. 155

Podupirajte „Družbu!“

Prodaje se stroj i pokuštvo. Via Monte Rizzi 23. 166

Gostiona sa dozvolom i dijelom uredjajem prodaje se. Via Muzio 43. 167

Pokuštvo za prodati. Uplatiti se kod uprave lista. 000

Prodaje se kuhinjsko poselje, sofa sa stolicama, kompletna postelja, pronic sa mramornom pločom i zrcalom, okvir sa slike, beljenom okovana krunja sa mješnom ključankom, cvijeće u vazama, kantarina sa kriletkom, peč na plin, boca raznog sadržaja te sampanjake, razni ličički kaseti, ormanić sa bravarskim slotom. Langer, Via Carlo Defranceschi broj 26, I. kat.

M. U. Dr. EUGEN WORELL

VIA MONTE RIZZI 2
ord. od 2—3 sati po podne.
Preuzimlje sva lječničko-mikroskopska pretraživanja.

O suncobranu i kišobranu.

(Konac.)

Koliko su pako i u ozbiljnim prilikama cenili suncobrana, vidimo iz običaja, po kom su često suncobrane držali nad glavama mrtvaca. Osim okruglih suncobrana, bilo je i pravokutnih sa dugačkim dršcima. Robovi nosili su ih za svojim gospodarom ili gospodaricom tako, da je plošta zasjenjivala glavu ili zaštićivala od kiše. Ovako je lepa Trina, prijateljica glasovitog kipara Praksitela, dražesna Taš i efeska Lais smešile se, hodaše pod suncobranom dobro zaštićena proti žegi modrog grčkog neba. Njihove rimske sestre nasledovahu ih. Uz elegantno odelo trebalo je imati suncobran sa drškom od zlata, dragulja, korajla, bisera, i slonovine. A odijelo ne beše sačinjeno jedino od najfinijega platna ili najnežnije vune, nego u doba careva, kad je rimski luksus dosegao svoju kulminaciju i od kineske svile. I u Rimu beše nosilac suncobrana ili kišobrana rob, ali pouzdana ličnost, jer je svojega gospodara pratio na svim dopuštenim i nedopuštenim putevima. Klaudij Klaudijamus ruga se u vreme propadanja rimskoga carstva Eutropu, koji bijaše rob, pošto je nosio suncobran, a kasnije je preuzetno težio za tribunatom.

neima im traga. Bejahu ukopani dulje od hiljadu godina. Jedino ih pominju u životu crkvenom. U rano doba srednjeg veka preuzelo ga papinstvo. Suncobran je opet postao znakom dostojanstva, jer je u sunčanim crkvenim prigodama papa koracao ispod njega.

Lagani, lepušni suncobran opet se pojavljuje u doba Ljudevita četrnaestoga. Dame na Bonnardovim bakrorezima nose ga očevidnom voljkošću. Na šarenim bakrorezima lasno raspoznajemo od kakvog materijala bjhahu suncobrani. Držak bejaše od drva ili slonovine, kalup od riblje kosti, a prevlaka od šarene svile. Kod ovih je suncobrana izmeggju svakog para štapića, okrajak izbočen tako, da nastaju dražestne silhouette. Oni su davali dostatno sene. Rokoko izdelao je držak sunco- i kišobrana umetnički od željovine, zlata, srebra, emaila i dragog kamenja. U doba Marije Antoinette bejaše držak tako jak i dugačak, da su se o nj mogle upirati i stare i mlade dame. U to doba takogjer iznikloše ogromni kišobrani. Neki su imali toliki opseg, da se pod njima mogla smestiti čitava obitelj. Bejahu obilno okovani žutom medji li obično prevučeni kockasto šaranom pamučnom tkaninom. Još su ogromniji kišobrani što ih piljarice u nekim zemljama razapinju na tržnicama nad svojom robom. Ovi kišobrani, podavaju čitavom tržištu slikovito obilježje.

tako, kao da je odregjen za Liliputane, a zatim opet nova promena. Jednostavnim mehantizmom omogućuje, da se mali krunić okomito svinuo. Ovakove suncobrane nalazimo još oko polovice prošloga veka s drškom od bogato izrezuckane slonovine, finim resama, atlasom prevlakom i avilenom postavom. Osobito su bili dražesni engleski suncobrani, takozvani Tudor-suncobrani. Na engleskim portretima iz onoga doba vidimo ovakove suncobrane u najljepšim egzemplarima.

Moderni se suncobrani u pogledu poetičnosti ne mogu meriti s prejašnjim. U sadašnjosti prevladuje priprosto i praktično. Suncobran imade zaštićivati od sunčanih zraka, i to mu je glavna svrha. A zatim mora biti u fino odmerenom skladu s pojavom njegove nosilice. Isti ovaj smjer slijede kod priugotavljanja kišobrane. Ovaj je potonji za dame lagiji i elegantniji, a za gospodu jači i krupniji, po u obima izbija fin ukus, što se tiče naročito drška. A inora takogjer biti čvrst, da uzmogne odolevati vetru i oluji.

Suncobran unatoč svojoj tisućgodišnjoj povesti sjaji u večnoj mladosti. Kao da je svestan, da ima zaštititi živu lepotu. Dame se pak mogu ponositi ovakovim galantnim praćocem, koji vazda izršava svoju dužnost, a što se tiče strasti, pobija svestan nja pokličem svoga.